

Talepapir

Åbent samråd i Finansudvalget vedr. L1 samrådsspørgsmål A om digitalisering i FFL21 d. 12. november

Spørgsmål A

Vil ministeren redegøre for, hvordan de foreslåede besparelser i regeringens finanslovsforslag på bl.a. Datatilsynet, Digitaliseringsstyrelsen, Styrelsen for IT- og Læring samt nedlæggelsen af bredbåndspuljen hænger sammen med ambitionen om, at Danmark også i fremtiden skal være et digitalt foregangsland?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Troels Lund Poulsen (V), Sophie Løhde (V) og Christoffer Aagaard Melson (V).

Det talte ord gælder.

[Indledning]

- Tak for ordet og tak til spørgerne.
- Spørgsmålet, jeg er blevet bedt om at svare på i dag, handler om ambitionen om Danmark som et digitalt foregangsland.
- Det er en ambition, som regeringen deler. I høj grad endda. Derfor kan jeg glæde de tre spørgere med først og fremmest at fortælle, at det går godt med digitaliseringen i Danmark.
- Så sent som i juli blev Danmark – for anden gang i træk – kåret af FN som verdensmester i offentlig digitalisering. Og i oktober placerede OECD Danmark i top fem blandt OECD-landene, når det gælder offentlig digitalisering.
- Det kan vi glæde os over. For det viser med al tydelighed, at digitalisering er en dansk styrkeposition. En styrkeposition, der kommer os til gavn på mange måder.

- Senest har vi under corona-krisen set, hvordan vores stærke digitale kompetencer og infrastruktur har gjort os i stand til at holde vores samfund og arbejdsliv på skinner, selvom vi har skullet holde fysisk afstand til hinanden:
 - Digitale løsninger har givet læger mulighed for at holde konsultationer og behandle patienter på afstand.
 - Online fjernundervisning har givet elever og studerende mulighed for at fortsætte undervisning og studier hjemmefra – fra folkeskolen til universiteterne.
 - Videomøder- og konferencer har gjort det muligt for både den offentlige og den private sektor i høj grad at fortsætte deres arbejde hjemmefra.
 - Danskerne har med NemID selv kunne booke tid til coronatest. Og vi har på rekordtid udviklet en smitte-sporings-app i et tæt samarbejde mellem offentlige myndigheder og private leverandører, der bidrager til at mindske risikoen for spredning af COVID-19.
 - Endelig har vores digitale infrastruktur gjort det muligt at sende information om COVID-19 direkte til 4,5 mio. borgere via Digital Post.
- Alle disse eksempler er tydelige beviser på, at Danmark **er** et digitalt foregangsland. Og det skal vi også være fremover.
- Derfor vil digitalisering **fortsat** være en vigtig prioritet for regeringen.

- Det har vi taget flere tiltag for at sikre, og det vil jeg komme ind på om lidt.
- Men først vil jeg redegøre for det, som der konkret spørges til i dette samråd. Nemlig udviklingen i bevillingerne til henholdsvis Digitaliseringsstyrelsen, Styrelsen for It og Læring, Datatilsynet og for bredbåndspuljen. Jeg vil også redegøre for de årsager, der ligger til grund for udviklingen.
- Helt overordnet er der tale om naturlige udviklinger i bevillingerne, der bl.a. skyldes, at en række midlertidige bevillinger udløber, fordi opgaverne er løst.
- Derudover spiller omprioriteringsbidraget og statens konsulentbesparelser – som regeringen mener er en vigtig sag, hvilket jeg i øvrigt har hørt Venstre være enige i - også ind på bevillingerne til de nævnte områder.

[Styrelsen for IT og Læring]

- Lad os starte med Styrelsen for It og Læring.
- Som det fremgår af regeringens finanslovsforslag for 2021, så vil bevillingen til Styrelsen for It og Læring falde med 59,4 mio. kr. frem mod 2024. Konkret fra en samlet bevilling på 356,8 mio. kr. i 2020 til 345,6 mio. kr. i 2021 og 297,4 mio. kr. i 2024.
- Det er et fald, der først og fremmest skyldes, at en række midlertidige bevillinger til initiativer fra forskellige politiske aftaler **udløber** i takt med, at initiativerne er gennemført.
- Det gælder fx bevillingen til voksenvejledning på 11,4 mio. kr., som blev afsat i forbindelse med *Trepartsaftale om styrket*

og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse, og som udløber med udgangen af 2021.

- Dertil kommer et fald i bevillingen til initiativerne i *Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden* på 10,7 mio. kr. i 2024. En lang række af it-projekterne fra aftalen er færdiggjort, og projekterne er derfor overgået fra udviklingsfasen til driftsfasen.
- Derudover skyldes faldet også omprioriteringsbidraget. Ligesom andre offentlige myndigheder er Styrelsen for It og Læring underlagt kravet om effektivisering på 2 pct. årligt.
- Samtidig er Styrelsen for It og Læring – ligesom andre offentlige myndigheder – omfattet af udmøntningen af besparelser på eksterne konsulenter i staten. Det bidrager til faldet i styrelsens bevilling frem mod 2024.
- Det er vigtigt for mig at understrege, at faldet i bevillingen til Styrelsen for It og Læring **ikke** er udtryk for, at regeringen nedprioriterer området.
- Derimod er der som nævnt tale om naturlige udviklinger i bevillingen, der rammer andre offentlige myndigheder på samme måde.

[Datatilsynet]

- Så kommer vi til Datatilsynet. Her falder bevillingen med 3,4 mio. kr. frem mod 2024. Konkret fra 43,3 mio. kr. i 2020 til 44,6 mio. kr. i 2021 og 39,9 mio. kr. i 2024. Også dét har flere forskellige årsager:

- Dels bortfalder en midlertidig bevilling til et initiativ – en mailboks, hvor man kan melde databekymringer – som udgangspunkt i 2023.
- Derudover falder bevillingen, fordi Datatilsynet også er omfattet af omprioriteringsbidraget på 2 pct. årligt, og fordi der er indbudgetteret besparelser på konsulenter og en effektivisering på it-driften ved overgang til Statens It.
- Med finanslovsforslaget lægger regeringen dog op til at **styrke** Datatilsynet med 2,2 mio. kr. årligt fra 2021 og frem.
- Det følger af regeringens trygheds- og sikkerhedspakke fra oktober 2019 - Her lancerede vi en række initiativer, der skal forbedre politiets muligheder for at forebygge og efterforske kriminalitet i det offentlige rum, bl.a. gennem tv-overvågning.
- Den faldende bevilling på Datatilsynets område er derfor **ikke** udtryk for, at regeringen nedprioriterer området. Tværtimod er der tale om naturlige bevillingsudviklinger, som i stor udstrækning modsvares af nye politiske initiativer.

[Bredbåndspuljen]

- Så har vi bredbåndspuljen. Den et-årige bevilling til bredbåndspuljen fra sidste års finanslov udløber med udgangen af 2020.
- I den forbindelse har regeringen på årets finanslov prioriteret **ikke** at forlænge puljens bevilling.

- Baggrunden herfor er, at, at der i disse år sker en massiv udrulning af bredbånd i hele landet. Også i yderområderne.
- Denne udrulning går hurtigere end tidligere, og sker hovedsageligt uden statslig støtte.
- I dag har 94 pct. af alle danske husholdninger og virksomheder adgang til hurtigt bredbånd.
- Energistyrelsen skønner i en ny prognose, at op mod 99 pct. af landet i 2025 vil være dækket med hurtigt bredbånd – uden yderligere statslig støtte.
- Jeg har også noteret, at klima- energiministeren tidligere har udmeldt, at han vil indkalde til forhandlinger om en ny bredbåndsmålsætning inden årsskiftet.
- Her vil det blive drøftet, hvordan vi bedst understøtter den fortsatte udrulning af hurtigt bredbånd i hele landet.

[Digitaliseringsstyrelsen]

- Til sidst har vi Digitaliseringsstyrelsen. Hvis man ser bort fra de to af styrelsens hovedkonti, som finansierer henholdsvis fælleskommunale digitaliseringsindsatser og projekter i kommuner og regioner, falder styrelsens bevilling med 149,6 mio. fra 2020 frem mod 2024. Fra 540,2 mio. kr. i 2020 til 638,3 mio. kr. i 2021 og 390,6 mio. kr. i 2024.
- En del af faldet skyldes, at den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi mellem staten, KL og Danske Regioner **udløber** i 2020.

- Og på grund af den helt særlige situation, som vi har været i med COVID-19 det seneste halve år, blev der **ikke** som forventet indgået en aftale om en ny strategi i forbindelse med økonomiaftalerne med kommunerne og regioner for næste år.
- Derudover skyldes den faldende bevilling, at både *Strategi for it-styring i staten* og *National strategi for cyber- og informations-sikkerhed* udløber i 2021.
- Det samme gælder bevillingen til digitaliseringsklar lovgivning, der også udløber ved udgangen af 2021.
- Dertil kommer, at projekterne om de nye generationer af en række fællesoffentlige it-løsninger – MitID, NemLog-in og Digital Post – overgår fra udvikling til drift i 2021. Det medfører helt naturligt et fald i bevillingen.
- Samtidig overgår ansvaret for grunddata og Datafordeleren til Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering i forbindelse med, at den programorganisering, der hidtil har været forankret i Digitaliseringsstyrelsen, afsluttes i 2020.
- Endelig skyldes den faldende bevilling, at Digitaliseringsstyrelsen også er omfattet af omprioriteringsbidraget på 2 pct. årligt, og fordi der er indbudgetteret besparelser på konsulenter
- **Igen** er der heller **ikke** på Digitaliseringsstyrelsens område tale om et udtryk for en nedprioritering fra regeringens side, men om naturlige bevillingsudviklinger.
- **Tværtimod** har vi i regeringen sat arbejdet med **en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi** i gang.

- De økonomiske rammer for den vil blive aftalt som en del af de økonomiforhandlinger, vi skal have med KL og Danske Regioner i foråret 2021.
- Regeringen har desuden sat arbejdet med en ny National strategi for cyber- og informationssikkerhed i gang. Den skal – i forlængelse af den nuværende strategi – øge den digitale sikkerhed i samfundet og styrke vores værn mod cybertrusler.
- Hvad angår arbejdet med Digitaliseringsklar Lovgivning vil regeringen invitere til forhandlinger om den fremtidige indsats på området i 2021, når der er udført en evaluering af arbejdet.
- Sidst, men ikke mindst har regeringen også afsat nye midler til bl.a. modernisering af NemKonto-systemet.

[Opsamling]

- Jeg vil gerne gentage, at den udvikling vi ser i bevillingerne til det digitale område på finanslovsforslaget for 2021, **ikke** er et udtryk for, at regeringen vil nedprioritere digitalisering fremover. Langtfra.
- Danmark er et digitalt foregangsland – det skal vi blive ved med at være. Den ambition tror jeg, at regeringen deler med stort set hele Folketinget – inklusiv de tre spørgere.
- Som jeg indledte med at sige, så har digitalisering været afgørende for, at både det danske erhvervsliv og vores samfund generelt har klaret sig så godt igennem corona-krisen. Og digitalisering vil være lige så afgørende, når vi nu skal videre gennem krisen og ud på den anden side.

- Derfor er det en helt central prioritet for regeringen, at Danmark skal have en ny digitaliseringsstrategi.
- Samtidig skal vi beskytte os imod det digitale trusselsbillede, der konstant forandrer sig i takt med teknologien.
- Derfor skal vi også have en ny national strategi for cyber- og informationssikkerhed.
- Det arbejde har vi sat i gang.
- Og så vil jeg nævne, at hvis vi ser ud over de danske grænser og fx kigger på EU, så ser vi også, at digitalisering fylder mere og mere på dagsordenen.
- Både ift. ambitiøse planer og udspil, men også i forhold til stigende krav fx om større sammenhæng på tværs af grænser.
- Det er en udvikling, som vi i Danmark skal være på forkant med.
- For står det til regeringen, skal Danmark fortsat være en digital frontløber – og et udstillingsvindue for stærke digitale løsninger, som resten af verden kan lære af. Det har vi været historisk – og det skal vi blive ved med at være.
- Tak for ordet.